

Katowice, 25 czerwca 2012 r.

Znak: WK-6101/1/4/12

**Pan  
Andrzej Rzeszot  
Kierownik Gminnego  
Zakładu Komunikacyjnego  
w Rędzinach  
z siedzibą w Rudnikach**

### **Wystąpienie pokontrolne**

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 10 do 20 kwietnia 2012 r. kontrolę problemową w zakresie gospodarki finansowej Gminnego Zakładu Komunikacyjnego w Rędzinach (zwanego dalej GZK w Rędzinach) za okres od 1 stycznia 2008 r. do 20 kwietnia 2012 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 25 kwietnia 2012 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

#### **W zakresie ustaleń ogólnie – organizacyjnych:**

- *W okresie od 2008 r. do 12 kwietnia 2012 r. Kierownik GZK w Rędzinach nie powierzył na piśmie Głównemu Księgowemu Zakładu obowiązków i odpowiedzialności w zakresie określonym przepisem art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) i wcześniejszym przepisem art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).*

*Zgodnie z przytoczonymi przepisami, Głównym księgowym jednostki sektora finansów publicznych, zwanym dalej „głównym księgowym”, jest pracownik, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie:*

- 1) prowadzenia rachunkowości jednostki;*
- 2) wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi;*
- 3) dokonywania wstępnej kontroli;*

- a) zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
- b) kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

*W dniu 13 kwietnia 2012 r. Kierownik GZK w Rędzinach aneksem do zakresu obowiązków i odpowiedzialności, powierzył Głównemu Księgowemu GZK w Rędzinach obowiązki i odpowiedzialność w zakresie określonym przepisem art. 54, ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).*

#### **W zakresie zamówień publicznych:**

- *W 2009 r. i 2010 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego p.n. „Zakup autobusów niskopodłogowych dla Gminnego Zakładu Komunikacyjnego w Rędzinach”, w którym nieprawidłowo określono jedno z kryterium oceny ofert. Zamawiający przy wyborze oferty kierował się następującymi kryteriami:*

- całkowita wartość dostawy – 70%,
- parametry techniczno – eksploatacyjne – 30%.

*W pkt 16 specyfikacji istotnych warunków zamówienia z dnia 26 października 2009 r. określone zostały podkryteria dla kryterium „parametry techniczno – eksploatacyjne”, jakimi kierował się zamawiający przy wyborze oferty.*

*W ppkt 2 określono podkryterium „unifikacja z taborom nowej generacji z niską podłogą na całej powierzchni z trzema wejściami bezstopniowymi eksploatowanymi w GZK w Rędzinach”. Za zaoferowanie marki pojazdu będącej już w posiadaniu Zamawiającego, dostawca mógł otrzymać 50 pkt. Za zaoferowanie innej marki pojazdu dostawca miał otrzymać 0 pkt.*

*Powyższe kryterium w sposób niejednakowy traktowało dostawców, zmniejszając szanse na udzielenie zamówienia dla dostawców innych marek autobusów.*

*Zgodnie z przepisem art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.) Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców.*

*Specyfikację istotnych warunków zamówienia przygotował p. Andrzej Rzeszot – Kierownik GZK w Rędzinach.*

*Wybrany wykonawca był dostawcą posiadanych już przez Zamawiającego autobusów.*

*Umowę na dostawę autobusów komunikacji miejskiej z dostawcą podpisał w dniu 5 lutego 2010 r. p. Andrzej Rzeszot – Kierownik GZK w Rędzinach.*

- *W 2010 r. w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na sukcesywne dostawy oleju napędowego do zakładowej stacji paliw przy GZK w Rędzinach ustalono termin wniesienia wadium na dzień poprzedzający termin składania ofert. Termin wniesienia wadium ustalono do dnia 25 maja 2010 r., a termin składania ofert wyznaczono do dnia 26 maja 2010 r. Było to niezgodne z przepisami art. 36 ust. 1 pkt 8 w związku z art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.). Zgodnie z przepisem art. 36 ust. 1 pkt 8 specyfikacja istotnych warunków zamówienia zawiera wymagania dotyczące wadium. Zgodnie natomiast z art. 24 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy, z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się m.in. wykonawców, którzy nie wnieśli wadium do upływu terminu składania ofert.*

*Ze względu na fakt, że celem wadium jest zabezpieczenie oferty, zamawiający nie powinien żądać jego wniesienia dzień przed upływem terminu składania ofert.*

*W postępowaniu o udzielenie zamówienia żaden wykonawca nie został wykluczony.*

*Zadania związane z przygotowaniem i udzieleniem zamówienia wykonywał p. Andrzej Rzeszot – Kierownik ZGK w Rędzinach.*

- *W dniu 21 czerwca 2010 r. udzielono zamówienia na dostawę oleju napędowego z przekroczeniem upoważnienia do zaciągania zobowiązań Zakładu, czym naruszono art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich, z zastrzeżeniem art. 136 ust. 4 i art. 153.*

*W umowie na dostawę oleju napędowego zawartej w dniu 21 czerwca 2010 r. ustalono, że oferowana całkowita wartość dostawy wynosi 700.000 zł brutto (wartość netto wynosiła 573.770,49 zł netto – stawka VAT 22%). Umowa została zawarta na czas określony od daty jej podpisania do wyczerpania ww. kwoty 700.000 zł, lub wielkości całkowitej dostawy – 175.000 litrów, jednak nie dłużej niż 12 miesięcy.*

*Plan finansowy Zakładu na 2010 r., wg stanu na 21 czerwca 2010 r., przewidywał koszty w rozdziale 60004 „Lokalny transport zbiorowy” § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” wynoszące 681.720 zł, a wykonane koszty na ten dzień wynosiły 324.949,18 zł. Różnica między kosztami planowanymi a wykonanymi wynosiła 356.770,82 zł.*

*Kierownik GZK w Rędzinach nie został upoważniony do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki, i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. Zgodnie z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd do przekazania uprawnień innym jednostkom organizacyjnym jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.*

*Umowę w imieniu Gminnego Zakładu Komunikacyjnego w Rędzinach zawarł p. Andrzej Rzeszot – Kierownik GZK w Rędzinach. Umowę podpisała także p. Barbara Siola – Główna Księgowa GZK w Rędzinach.*

- *W 2011 r. udzielono zamówienia na dostawę oleju napędowego o wartości 62.526,88 zł netto, co stanowiło równowartość 16.287,28 euro, bez zastosowania przepisów o zamówieniach publicznych, czym naruszono art. 44 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisem, jednostki sektora finansów publicznych zawierają umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Natomiast przepis art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) wyłącza stosowanie tej ustawy*

w zakresie zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14 000 euro.

Zamówienia na sukcesywne dostawy oleju napędowego udzielono w trybie przetargu nieograniczonego w 2010 r. na podstawie umowy Nr 01/06/2010 zawartej dnia 21 czerwca 2010 r. Umowa została zawarta na czas określony, od daty jej podpisania do wyczerpania kwoty 700.000 zł brutto, lub wielkości całkowitej dostawy – 175.000 litrów, jednak nie dłużej niż 12 miesięcy.

W okresie od 21 czerwca 2010 r. do 21 czerwca 2011 r. wybrany Dostawca dostarczył do stacji paliw przy GZK w Rędzinach 178.750 l oleju napędowego. Łączna wartość brutto faktur VAT za zrealizowane dostawy wynosiła 779.631,92 zł. Łączna wartość netto wynikająca z tych faktur wynosiła 636.297,37 zł. Różnica między wartością maksymalną netto umowy - 573.770,49 zł, a wartością netto dostawy za okres 21 czerwca 2010 r. – 21 czerwca 2011 r. wynosiła 62.526,88 zł.

Przekroczenie maksymalnej wartości zamówienia określonej w umowie Nr 01/06/2010 nastąpiło w dostawie objętej fakturą OP/88/06/2011 z dnia 3 czerwca 2011 r. na kwotę 28.020 zł brutto (22.780,49 zł netto), a następnie dostawami objętymi fakturami:

- OP/401/06/2011 z dnia 15 czerwca 2011 r. na kwotę 28.500 zł brutto (23.170,73 zł netto),
- OP/589/06/2011 z dnia 21 czerwca 2011 r. na kwotę 23.600 zł brutto (19.186,99 zł netto).

Odpowiedzialność za powyższe ponosi p. Andrzej Rzeszot – Kierownik GZK w Rędzinach, stosownie do przepisu art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

#### **Wniosek nr 1**

Wzmocnić działania w celu zapewnienia prawidłowego przygotowania postępowań w sprawie udzielania zamówień publicznych oraz zaciągania zobowiązań, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

#### **W zakresie otrzymanych dotacji z budżetu Gminy Rędziny:**

- W latach 2010 – 2012 (do dnia zakończenia kontroli) w GZK w Rędzinach nie ewidencjonowano przejazdów osób uprawnionych do bezpłatnych przejazdów autobusami Zakładu, pomimo że finansowanie tych przewozów objęte było dotacją przedmiotową z budżetu Gminy Rędziny. W związku z nieprowadzeniem ewidencji tych przejazdów, nie dokonano prawidłowego rozliczenia dotacji przedmiotowych otrzymanych przez Zakład z budżetu Gminy Rędziny, w części stanowiącej rekompensatę przewozów bezpłatnych. Naruszono tym postanowienia § 45 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. Nr 241, poz. 1616), które obowiązywało od 1 stycznia 2011 r. oraz § 52 ust. 2 poprzednio obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783 z późn. zm.). W rozporządzeniach przewidziano, że kierownik

*samorządowego zakładu budżetowego przekazuje zarządowi jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, rozliczenie wykorzystania dotacji w szczególności określonej przez ten zarząd.*

*Sposób rozliczania wykorzystania dotacji określono w umowach w sprawie zasad i trybu przekazywania dopłat z tytułu stosowania ulg w lokalnych przewozach pasażerskich: Nr 2222-3-16/2009 zawartej w dniu 30 grudnia 2009 r. oraz nr 2222-3-1/2011 zawartej w dniu 3 stycznia 2011 r., które podpisali p. Waldemar Chmielarz – Wójt Gminy Rędziny i p. Andrzej Rzeszot – Kierownik GZK w Rędzinach.*

*W ww. umowach przewidziano obowiązek prowadzenia ewidencji sprzedaży biletów bezpłatnych i ulgowych oraz obowiązek składania do Urzędu Gminy Rędziny zestawień przejazdów osób uprawnionych do bezpłatnych przejazdów oraz zestawień sprzedanych biletów ulgowych.*

*Stawki dotacji przedmiotowych do przewozów na podstawie biletów ulgowych oraz do przewozów jednorazowych bezpłatnych określone były w uchwałach Rady Gminy Rędziny w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej Nr XXXVII/66/2009 z dnia 29 grudnia 2009 r., a następnie Nr X/26/2011 z dnia 31 maja 2011 r. z późn. zm.*

*Zakład składał do Urzędu Gminy Rędziny tylko zestawienia sprzedanych biletów ulgowych. Różnica między dotacją otrzymaną w latach 2010 i 2011, a wartością sprzedanych biletów ulgowych wykazaną w rocznych rozliczeniach dotacji przedmiotowej złożonych do Urzędu Gminy Rędziny wynosiła: 594.489 zł za 2010 r. i 519.385 zł za 2011 r. W rozliczeniach tych Zakład wykazał łączną wartość szacunkową utraconą z uwagi na przejazdy bezpłatne, w wysokości 709.560 zł za 2010 r. i 709.560 zł, za 2011 r.*

*Odpowiedzialność za powyższe ponosi p. Andrzej Rzeszot – Kierownik GZK w Rędzinach, stosownie do przepisu art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).*

## **Wniosek nr 2**

Zapewnić ewidencjonowanie przewozów osób uprawnionych do bezpłatnych przejazdów w celu rozliczenia dotacji przedmiotowych otrzymywanych z budżetu Gminy Rędziny, kalkulowanych według stawek określonych w uchwale Rady Gminy Rędziny Nr X/26/2011 z dnia 31 maja 2011 r. z późn. zm., mając na uwadze postanowienia § 45 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. Nr 241, poz. 1616).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.